Pr. Dr. Dorin Octavin Picioruș

Despre *nimic*

(conferință online)

Teologie pentru azi
București
2016

Colecția *Conferințe online*, vol. 1.

Ediția de față este o ediție online gratuită.

Sfânta Frescă
de pe coperta primă
e preluată de aici[1].

[1] A se vedea: http://www.doxologia.ro/sites/default/files/styles/media-articol-colorbox/public/imagine/2016/03/facerea_biserica_sf_sava_iasi_5_0.jpg?itok=2g1iUjAp.

Iubiții mei,

am tot ascultat conferințe online în ultimii 10 ani, ortodoxe și eterodoxe, și mi-am dat seama că multe dintre ele au un numitor comun: *vorbesc despre nimicuri*. Le place să stea la mal...să nu sară în adâncuri...Le place să vorbească despre nimic... sistematic, nimic muncit...ci vorbitorii vin și vorbesc din amintiri, din ce s-a petrecut cu ei nu știu când sau recent, din ce își mai amintesc ei că au citit pe undeva...și oamenii se bucură că *pierd timpul* și *nu învață nimic*. Nimic cu sens. Nimic cu început și sfârșit.

Acum ceva ani, conferințele aveau o temă și conferențiarii încercau să se țină de ea. Unii în aparență, alții în admirația celor care așteptau de la ei ceva...*consistent*. Vorbea Părintele Constantin Galeriu[2]...avea un subiect și oamenii așteptau, cu emoție, niște lămuriri. Aveai impresia că se petrece ceva important, ceva *serios*...pentru că oamenii nu prea râdeau, ci ascultau. Și asta însemna *respect* față de vorbitor.

Dar seriozitatea s-a diluat pe fiecare an, cât și subiectele teologice grele, care necesită cugetare profundă. De la Scriptură și Filocalie, de la exegeză și viața duhovnicească, de la cum se face rugăciunea lui Iisus și despre vederi mistice, am căzut în frici ale sfârșitului lumii, în 666 explicat electronic, într-un fel de a fi „ortodox” care nu are isihie, nu are viață interioară, nu are nevoie de har. Pentru că suntem antrenați într-un fel de cugetare antieclesială, în care ni se pare că putem spune

---

[2] A se vedea: https://ro.wikipedia.org/wiki/Constantin_Galeriu.

orice și face orice…în Biserică sau în numele Bisericii. Și asta pentru că nu mai avem de-a face cu viața profundă a Bisericii, ci ne plac glumițele „eclesiale”, șușanelele, bârfele, tot ceea ce nu ne face să ne doară capul…de mult, de profunzime, de sfințenie.

Mai nou, conferințele ortodoxe au început să fie pline de râs. Se râde și la lucruri importante, se râde și la lucruri ușoare, se râde și la glume, se râde și la drame. Dar ele nu mai spun nimic despre *teologia grea*, ci vorbesc doar despre *subiecte ale socializării*, despre ce se mai petrece, despre ce mai e nou, despre răspunsuri așteptate…

Părintele Constantin Necula[3] e așteptat la conferință pentru ca *să binedispună* și nu *să educe*. Cei care vin râd copios și pun întrebări banale, aceleași întrebări banale de…*ani de zile*. Inițial am vrut să zic…*de veacuri*. Dar dacă nimic nu se schimbă la nivel de întrebări și de atitudine, înseamnă că toate conferințele noastre au fost… *degeaba*.

Tudor Gheorghe se întreabă același lucru: *Degeaba…?!*[4] Au trecut peste noi două decenii de democrație…*degeaba*?!…Și pentru că, unii, cred că *degeaba trăim*…iar alții cred că *scriem…degeaba*, pentru că și așa cărțile nu se mai cumpără și nici nu se mai citesc, nici măcar nu se mai downloadează pe gratis, m-am gândit azi, 1 iulie 2016, să încep să scriu despre…nimic *în mod competent*.

---

[3] Idem: https://www.facebook.com/parintele.necula.

[4] Mă refer la acest concert: http://tudorgheorghe.info/turneul-degeaba-luna-decembrie/.

Adică, dacă tot n-am parte de conferințe muncite, studiate, competente, în cunoștință de cauză, care să mă educe, să mă eleveze[5]...spre noi orizonturi de înțelegere, măcar eu să încep să scriu o conferință...despre nimic...*cu rigoare*. Și pe aceasta, cu bunăvoința dumneavoastră, să o fac publică. Și așa am făcut: am cercetat, am studiat, am scris, și conținutul *primei mele conferințe online* e acesta:

1. Dacă am scris *nimic* pe *Google.ro*, în 0, 37 secunde am aflat că există aproximativ 15. 900.000 de rezultate despre această...temă[6] în limba română. Înseamnă că foarte mulți oameni sunt preocupați de *nimic*...ca și mine. Însă sunt eu *preocupat* de *nimic*?

Primul linc, din cele aproape 16 milioane, e din DEX. Și *Dicționarul Explicativ al Limbii Române* îmi spune că *nimic* e *un pronume negativ*, dar și *un adverb*. Că *de nimic* e locuțiune adjectivală, dar că, *pe nimic* e locuțiune adverbială[7]. Însă, chiar dacă bunica de la țară, care vine cu verdețuri la oraș, pentru ca să le vândă, nu știe că *pe nimic* e o locuțiune adverbială, ea tot pe nimic vinde câteva legături de mărar, de pătrunjel, de ștevie și de lobodă. Dă legătura cu 2 lei. Și tot ce are ea în geantă...abia e de 30 de lei.

Și, la fel, chiar dacă *de nimic* e locuțiune adverbială, a fi *om de nimic*...înseamnă a fi un om

---

[5] De la francezul *élever* = *a ridica*.

[6] *Cf.* https://www.google.ro/search?q=nimic&ie=utf-8&oe=utf-8&client=firefox-b&gws_rd=cr&ei=58J2V56JGIbbU6yXiKAL.

[7] *Cf.* https://dexonline.ro/definitie/nimic.

pe care nimeni nu se bazează, pentru că nu se ține de cuvânt. Nu e muncitor, nu vine la timp, are vicii...*scumpe*. Iar, în România, *a avea vicii* înseamnă *a avea bani*. Și, ca *să ai bani* pentru vicii...e *musai să furi*. Mie nu îmi place *musai*...din cauza unui context în care l-am auzit sau, mai degrabă, din cauza celui care îl rostea adesea, dar aici l-am folosit. E un cuvânt *popular*, care are corelative pe *neapărat*, *negreșit*, *în mod necesar*[8].

2. Ce înseamnă să cauți...*nimicuri*? Să cauți lucruri lipsite de importanță, de calitate neînsemnată[9]. Spre exemplu, să mă apuc să colecționez nasturi, timbre, fotografii, cuie, pioneze, papiote de ață, foarfece, reclame, șnururi, ace de cusut, bolduri etc. La o adică toate sunt *importante*, toate sunt *necesare*, eu sunt pentru *a avea hobiuri*[10], dar nu cred că, pentru un om credincios, e atât de important *să strângă* timbre sau nasturi, în comparație cu...*să strângă cărți*. Pentru că oamenii credinței sunt oamenii multor cărți...*teologice*. Și când mă duc la cineva în casă, eu vreau să văd *cărțile*, cărțile de pe perete, cărțile din bibliotecă, cărțile din computer, cărțile din harduri, cărțile de pe dividiuri...cărțile din suflet. Pentru că dialogul,

---

[8] *Cf.* https://dexonline.ro/definitie/musai.

[9] *Cf.* https://dexonline.ro/definitie/nimic.

[10] Știu că pluralul e *hobbyuri, cf.* https://dexonline.ro/definitie/hobby, dar multe din cuvintele englezești s-au românizat. Și de aceea nu cred că trebuie *să le mai scriem* după cum se scriau ele în limba de împrumut, ci după cum *le folosim* noi, în limba noastră. Eu am tendința *să românizez* orice cuvânt, e normală această tendință, și cred că asta și trebuie să facem: să împrumutăm *cu gust* românesc, așa după cum *ne place*.

ca și conferința, se naște din cunoaștere, din cunoașterea *reală* și nu *mimată*.

3. Prima definiție a cuvântului *conferință* în DEX e aceea că ea este o *expunere făcută în public asupra unei teme*. O temă aleasă de conferențiar, de vorbitor. Dar cu scopul de „a informa, de a instrui, de a omagia etc."[11]. Și dacă este *etcetera*, adică *și altele*[12] ca acestea, înseamnă că putem să scriem și să susținem public o conferință pentru *a decredibiliza*, pentru *a nega* o altă conferință, pentru *a demitiza*, pentru *a caricaturiza*, pentru *a ne afla în treabă*, pentru *a instiga* la ceva anume. Și cum *a instiga* e de la instigo, instigare, instigavi, instigatus[13] și înseamnă *a îndemna*, *a incita*, *a provoca*[14], putem să îndemnăm/ să incităm/ să provocăm oamenii, în conferințe publice, și la studii aprofundate, grele, la munca de cercetare și la învățarea limbilor străine și la traduceri patristice și la mari proiecte personale de scriitură.

Dacă știm *să instigăm* oamenii la nesupunere față de ierarhia Bisericii, la neacceptarea unui Sinod, la manifestări agresive față de cei care ne displac, de ce nu aș putea și eu să instig...la *sfințenie* și la *lucruri care personalizează*?

Însă, de 10 ani, cam asta fac la nivel online: instig la lucruri mărețe, la lucruri de anvergură, la muncă asiduă, la sfințenie și la bunăcuviință, dar

---

[11] *Cf.* https://dexonline.ro/definitie/conferință.

[12] *Cf.* https://dexonline.ro/lexem/etcetera/19415.

[13] A se vedea https://dexonline.ro/definitie/instiga și http://latin.campus.nd.edu/cgi-bin/wordz.pl?keyword=instigare.

[14] Ibidem.

nu am *mare...public*. Cel puțin așa cred eu...Pentru că marele public *s-a centrat* pe muzică și pe voie bună, pe distracție cât cuprinde, pe micul public scriitor, care confecționează, periodic, cărți mici vândute cu prețuri mari, cu prețuri nesimțite, dar, cel mai mult și mai mult, publicul pe care *nu-l am*, e avid...*de nimicuri*.

4. *Descoperă. ro* a tradus un articol de pe *Live Science* despre...*nimic*. Asta în 2013[15]. Pentru că oamenii de știință și filosofii s-au reunit ca să discute despre conceptul de *nimic*. Și acest concept e greu de definit...*științific*. Și asta pentru că *un spațiul gol* nu e *un spațiu vid*. Fapt pentru care, Lawrence Krauss, de la *Arizona State University*, fizician, și-a pus problema despre existența unui *nimic mai profund*, ceva care nu implică niciun fel de spațiu, nici timp, nici particule, nici câmpuri de energie, nici legi ale naturii[16].

Însă ne putem imagina noi *nimicul*? Căci, în măsura în care vrem să gândim la nimic, orice ar însemna nimicul gândit de noi, nimicul este *un lucru* al minții noastre. Pentru că noi nu ne putem reprezenta decât lucruri, decât existențe, decât forme și nu lipsa oricărei existențe.

4. În limba engleză avem *nothing*, pe când în limba greacă nouă avem *τίποτα* pentru *nimic*[17]. Iar

---

[15] A se vedea: http://www.descopera.ro/dnews/10686514-ce-este-nimicul-fizicienii-incearca-sa-gaseasca-o-definitie.

[16] Ibidem.

[17] *Cf.* https://translate.google.ro/?hl=ro#el/en/τίποτα.

în imaginea de aici[18] se spune: Δεν ελπίζω τίποτα... [Nu sper la nimic] δε φοβούμαι τίποτα... [și nu mă tem de nimic]...είμαι λεύτερος [sunt liber]. Însă e o afirmație falsă de la un capăt la altul, orgolioasă. Pentru că noi sperăm multe și ne temem de multe lucruri, cel mai mult de moarte...Pentru că moartea o vedem ca pe *o încetare* a vieții. Iar libertatea reală e cea duhovnicească. Care vine în urma curățirii de patimi.

Însă cel care se curățește de patimi nu scapă de temeri și nici nu e lipsit de nădejde. Pentru că el știe că se nevoiește împreună cu Domnul, Care îl ajută pe el întru toate, dar că, în fiecare clipă, el poate cădea în păcat. Pentru că demonii stau *azâr*...ca să îi facă rău.

În Marcos 6, 8, spre exemplu, putem găsi o altă formă a lui *nimic* în limba greacă veche: pe μηδὲν. Un adjectiv în Ac., la neutru. Pentru că textul evanghelic ne spune: „Și le-a poruncit lor ca *nimic* [μηδὲν] să [nu] ia pe cale, decât numai toiag". Domnul le-a poruncit aceasta celor 12 Apostoli ai Lui. Și când le-a spus *nimic*...le-a spus *nimic altceva în afară de*...toiag, de cel în care să vă sprijiniți pe drum, de un rând de veșminte, cele de pe voi, cu care sunteți îmbrăcați, și de sandalele din picioare, cu care sunteți încălțați [Mc. 6, 8-9].

Și tot de acolo aflăm ce a vrut să spună Domnul prin *nimic*: ca ei să plece în lume să propovăduiască fără pungă, fără pâine, fără bani la cingătoare, fără haine de schimb [Mc. 6, 8-9]. Căci dacă n-ai geantă, n-ai bani, n-ai mâncare și n-ai de schimb, înseamnă că *n-ai nimic*, ci doar pe cele de

---

[18] A se vedea: https://i.ytimg.com/vi/ehFxpp9SpXw/maxresdefault.jpg.

pe tine. Și *nimicul* de aici înseamnă *ceea ce îți lipsește*.

De ce Domnul i-a trimis în lume *cu mâinile goale*? Pentru că *puterea* lor, a Apostolilor, era *înăuntru lor*. Așa după cum citim în Mc. 6, 7: „și [Domnul le] dădea lor *putere* [asupra] duhurilor necurate [καὶ ἐδίδου αὐτοῖς *ἐξουσίαν* τῶν πνευμάτων τῶν ἀκαθάρτων]”, *cf.* BYZ. Puterea de *a scoate* din oameni duhurile cele necurate, pe lângă aceea de *a propovădui* învățătura Sa. Pentru că în Mc. 6, 11, se spune: „Și câți nu au să vă primească pe voi, nici să vă asculte pe voi [μηδὲ ἀκούσωσιν ὑμῶν]”. Iar în Mc. 6, 12-13 se vorbește *în mod explicit* despre lucrarea Apostolilor: „Și ieșind, propovăduiau ca să se pocăiască [oamenii] [καὶ ἐξελθόντες ἐκήρυσσον ἵνα μετανοήσωσιν]. Și demoni mulți scoteau [din oameni] [καὶ δαιμόνια πολλὰ ἐξέβαλλον], și ungeau [cu] ulei pe mulți bolnavi [καὶ ἤλειφον ἐλαίῳ πολλοὺς ἀρρώστους] și îi vindecau [καὶ ἐθεράπευον]”. Iar *uleiul* de aici e *Sfânta Taină a Sfântului Maslu*, unde, cu aceeași putere a lui Hristos, se sfințește și azi uleiul spre vindecarea neputințelor noastre celor multe, atât sufletești, cât și trupești.

Iar când ei *îi scoteau* pe demoni din oameni, oamenii nu mai aveau...*nimic*. Adică nu mai sufereau de posedare. Nu mai aveau nicio boală demonică sau nicio manifestare demonică în ei. Și a nu mai avea...*nimic de-a face* cu demonii, era și este *o mare bucurie* pentru cei credincioși.

5. Adesea, în scrierile dogmatice ale teologilor ortodocși, apare sintagma latină *ex nihilo* [din nimic]. Pentru că „lumea a fost creată de Dumne-

zeu *din nimic* (ex nihilo) și nu dintr-o materie existentă din veci și coeternă cu Dumnezeu”[19].

De unde este *ex nihilo*? Din Vulgata. Din traducerea scripturală, în limba latină, a Sfântului Ieronimos Mărturisitorul[20]. Și ea apare de 3 ori în VUL: la *II Maccabeos* 7, 28, la *Înțelepciunea lui Salomon* 2, 2 și la *Isaias* 41, 24[21].

În Înț. lui Sal. 2, 2, în VUL, găsim următorul text: „quia *ex nihilo* nati sumus [căci *din nimic* suntem născuți] et post hoc erimus tamquam non fuerimus [și după aceasta vom fi ca și (când) n-am fost]” niciodată. După ce murim vom fi...ca și când *n-am fi existat* niciodată, pentru că ceilalți nu ne mai văd...dar sufletul nostru *va fi viu*. Și va merge în Rai sau în Iad, după felul de viețuire pe care l-am avut pe pământ.

Însă lucrul fundamental pe care îl spune aici Sfântul Salomon, Împăratul și Profetul Domnului, e că omul e...*din nimic*.

În LXX, în *Septuaginta*, corelativul sintagmei *ex nihilo* îl găsim în II Mac. 7, 28: οὐκ ἐξ ὄντων [din (cele care) nu sunt]. Căci mama Sfinților Mucenici Maccabei, Sfânta Solomoni [Σολομονὴ][22], a spus în acest loc al Dumnezeieștii Scripturi: „Îți cer ție, fiule, [ca] privind întru cer și [la] pământ, și la cele [care sunt] în ele, pe toate văzându-le, să cunoști că *din (cele care) nu sunt* [γνῶναι ὅτι *οὐκ ἐξ ὄντων*] le-a făcut pe ele Dumnezeu [ἐποίησεν αὐτὰ ὁ Θεός]

---

[19] Pr. Dr. Aurel Mihai, *Sfânta Treime și Cosmosul*, Ed. Basilica, București, 2015, p. 9.

[20] A se vedea: https://en.wikipedia.org/wiki/Jerome.

[21] *Cf.* BW 9.

[22] Pomeniți la 1 august, *cf.* http://www.synaxarion.gr/gr/sid/262/sxsaintinfo.aspx.

și [că] neamul oamenilor așa îl face [καὶ τὸ τῶν ἀνθρώπων γένος οὕτω γίνεται]".

Și astfel, sintagma cheie în limba greacă e aceasta: Dumnezeu a făcut toate *din cele care nu sunt*. Pentru că El a făcut toate lucrurile create, fără ca ele să fi existat anterior. Le-a făcut *pentru prima oară*.

6. Subcapitolul în care Părintele Dumitru Stăniloae s-a ocupat de facerea lumii, în *Dogmatica* sa, se numește *Crearea din nimic, în timp*[23]. Și aici, Sfinția sa ne spune, că „*începutul* timpului înseamnă *începutul* lucrurilor"[24]. Pentru că Dumnezeu a început să creeze lumea *odată cu* crearea timpului, timpul și lumea fiind *lucrurile* mâinilor Lui.

„Dumnezeu creează lumea și timpul și rămâne în legătură cu ea, [cu lumea], prin voința Lui, pentru un dialog cu ființele conștiente, [cu oamenii], pe care vrea să le conducă la *deplina comuniune* cu Sine. [De aceea], în acest scop, lumea a fost făcută pentru ca omul să se poată folosi de ea *în creșterea lui în comuniunea cu Dumnezeu*"[25]. Pentru că creația Lui e *un mediu de creștere duhovnicească*, dacă ne punem toată nădejdea și așteptarea noastră în Dumnezeu. Dacă o vedem ca lucrare a Lui, ca frumusețe a Lui, ca scară către El, atunci întreaga creație e *o școală de teologie* și *nu o sminteală* pentru noi. Asta, bineînțeles, nu *exclude* păcatele și fărădelegile din

---

[23] Preot Prof. Dr. Dumitru Stăniloae, *Teologia Dogmatică Ortodoxă*, vol. 1, ed. a II-a, Ed. IBMBOR, București, 1996, p. 226.

[24] Idem, p. 229.

[25] Idem, p. 230.

lume, care sunt realități dureroase, chinuitoare. Însă, dacă noi vedem *binele lui Dumnezeu* din lume, ne *mântuim* prin el. Căci binele Lui e *frumusețea* care ne mântuiește.

Când vorbește despre creația lumii din nimic, Părintele Dumitru subliniază faptul că lumea *nu e* din ființa Lui[26]. Că ea nu e veșnică.

Însă „lumea a fost creată de Dumnezeu ca *un dar* pentru oameni"[27]. Ea este *„o cuvântare coerentă* a lui Dumnezeu către om"[28], pentru că este „o realitate unitară rațională"[29]. Și aici, marele Teolog român apelează la teologia Sfântului Maximos Mărturisitorul, pe care a folosit-o de multe ori în explicațiile sale teologice. Care, oricât pare unora de *rațională*, nu s-a născut dintr-o *intelectualizare* a teologiei, ci din *viața mistico-ascetică* a Bisericii. Pentru că Marele Maximos, Părintele nostru, a fost *un Părinte al ascultării* și *al profundei asceze monahale* și nu „un răzvrătit", așa după cum vor să îl scoată unii extremiști ortodocși recenți, care ar vrea, pe baza mărturisirii lui, să facă și ei la fel...în vremuri în care *nu sunt prigoniți* de nimeni, ci lăsați să se manifeste după cum vor.

Tocmai de aceea, el s-a ocupat cu ceea ce trebuie să se ocupe întotdeauna, în orice veac, monahii: cu slujirea lui Dumnezeu și a oamenilor și cu teologia. Pentru că rolul monahilor e acela de *a-i întări* pe oameni în credință, de a fi *un factor de unitate* în Biserică, și nu de a-i isteriza și de a-i îndemna la *opoziție* față de Biserică. Pentru că atunci nu ne folosim nici unii și nici alții, nici

[26] Idem, p. 232.
[27] Idem, p. 234.
[28] Ibidem.
[29] Idem, p. 237.

monahii și nici mirenii, dacă nu ne *sprijinim reciproc* în viața noastră ortodoxă.

7. Am auzit opinia necugetată cum că *nu folosește la nimic* faptul de *a explica* oamenilor dreapta credință. Pentru că, presupun unii, oamenii nu sunt *interesați* să înțeleagă credința ortodoxă, ci ei vor doar *să o practice*...în mod „liber”, fără o cunoaștere teologică la bază. Însă cred că prin această *gogomănie*, pe care nu ne este rușine să o rostim, de fapt, nu vrem *să îi ajutăm* pe oameni să își înțeleagă credința și nu vrem nici ca noi să ne muncim pentru a studia propria noastră credință și a-i învață și pe ei din înțelegerea noastră. Și ne comportăm în materie de *predică*, de învățare a poporului, ca la Dumnezeiasca Liturghie...unde *ne e lene* să îi mai pregătim pe oameni pentru împărtășire, și de aceea nu se împărtășește nimeni. În afară de noi, cei din altar. Ceilalți: în posturi, la mari praznice, când vor...și nu în mod regulat, în mod continuu.

Însă eu am devenit *un creștin ortodox*, conștient de identitatea mea, tocmai pentru că am început să studiez, din prima zi a convertirii mele, *teologia* Bisericii. A fost de la sine înțeles faptul, pentru mine, că nu pot fi *ortodox* fără teologia și viața Bisericii Ortodoxe, și că Sfinții Bisericii sunt *adevărații învățori* ai noștri în materie de teologie și de viață creștină. Acesta a fost lucrul care nu m-a făcut *să mă descurajez* vreodată în viața mea bisericească, pentru că am știut să fac *diferența*, cu harul lui Dumnezeu, între Sfinții lui Dumnezeu, cu întreaga teologie și viață a Bisericii, și între neștiința, orgoliile și păcatele oamenilor Bisericii.

De aceea, pentru mine, și cred că pentru fiecare ortodox în parte, Dumnezeu, Sfinții, teologia și Biserica Lui sunt *una*, iar păcatele noastre sunt *alta*. Că păcatele noastre nu au de-a face cu Biserica, că ele „nu reprezintă" și nici nu „întinează" Biserica Lui, ci ele sunt propria noastră urâțenie interioară.

Din acest motiv, eu cred în faptul că oamenii *au nevoie* și *caută* teologia și viața Bisericii, pentru că ceea ce află despre voia lui Dumnezeu vor să trăiască în propria lor viață. Și de aceea e nevoie de multă predicare, de multe cărți, de multe conferințe, de multe cateheze, care să vină în sprijinul oamenilor, de orice vârstă ar fi ei, pentru a-i ajuta.

Pentru că orice creștin, mic sau mare, are nevoie de teologia Bisericii, de viața ei îndumnezeitoare și de istoria ei.

Așadar, această conferință e *benefică* pentru cel care caută răspunsuri, lămuriri, certitudini și e *o pierdere de timp* pentru cel care crede că n-are nimic de învățat de la mine.

8. Când Dumnezeu i-a vorbit Sfântului Profet Moisis despre numele Lui, El i-a spus că „Eu sunt Cel care sunt [Ἐγώ εἰμι ὁ ὢν]" [Ieș. 3, 14, LXX]. Și că trebuie să meargă la fiii lui Israil și să le spună că „*Cel care este* m-a trimis către voi [*ὁ ὢν* ἀπέσταλκέν με πρὸς ὑμᾶς]" [Ibidem[30]].

Așadar, care e *revelația* lui Dumnezeu către Sfântul Moisis, Părintele nostru? Care e *mesajul teologic* al acestei prime revelări către robul Lui? Că Dumnezeu este întotdeauna *un Dumnezeu al*

[30] *Ibidem* înseamnă: *în același loc*, *cf.* https://dexonline.ro/definitie/ibidem. Adică am citat tot Ieș. 3, 14, *cf.* LXX.

prezentului și că El *îi trimite* pe Sfinții Lui către oameni. Iar Sfinții Lui vin și le spun oamenilor *voia Lui*, care e sfântă, dreaptă, curată, nemincinoasă și veșnică, și de ea *depinde* mântuirea noastră.

Însă, dacă Dumnezeul nostru e *mereu prezent*, deși a fost prezent și în viața celor din vechime, atunci El nu e un Dumnezeu vetust/ învechit/ anchilozat, pentru că El poate vorbi *pe limba noastră*, după cum, acum un secol sau acum o mie de ani, El a vorbit *pe limba oamenilor de atunci*.

Și această mare...*înțelegere* despre Dumnezeu, ni-L face *foarte plăcut*, pentru că El azi, ieri și în veci e mereu prezent și mereu același, pentru că e veșnic. Dar tocmai pentru că e veșnic e mereu prezent și tocmai pentru că e prezent, El îi știe pe toți, din toate veacurile, pentru că a avut *o relație* cu fiecare dintre ei. De aceea, e *o mare bucurie* să știu că mă rog *aceluiași* Dumnezeu, Căruia I s-au rugat toți Sfinții și Care a făcut minuni în toți Sfinții Lui și Care a făcut tot ce există, inclusiv pe mine, cel mai păcătos dintre toți. E o mare bucurie să știu că El e veșnic și neschimbător, pentru că pot să am și eu *o relație veșnică* cu El. Căci e o mare împlinire interioară, o mare liniștire sufletească, să știi faptul că Dumnezeu, prin slava Lui, „este în minți și în suflete și în trupuri, în cer și pe pământ...în lume, în jurul lumii, mai presus de lume, mai presus de ceruri, mai presus de ființă, soare, stea, foc, apă, duh, rouă, stâncă..., piatră, [mai presus de] toate cele ce sunt și, [în același timp], [că El nu este] *nimic* din cele ce sunt”[31].

---

[31] Sfântul Dionisie Areopagitul, *Opere complete și scoliile Sfântului Maxim Mărturisitorul*, trad., introd. și

Pentru că El *depășește cu totul* orice creatură a Lui, El fiind *necreat* și *veșnic*, iar creația Lui e *creată* și *depinde* de El.

9. Ca student, am vrut să mă ocup de conceptul de *nimic* în teologia indiană. Asistentul de la *Istoria Religiilor* însă a fost de altă părere: a spus că trebuie să scriu un studiu despre *Yggdrasil*, despre *arborele lumii* în mitologia germanică[32].

Și am studiat acest lucru, scriind despre el. Fapt care mi-a plăcut și m-a entuziasmat spre cercetarea teologiilor lumii, eretice sau păgâne. Pentru că, dacă nu știi *ce spun*, nu ai *de ce* să te aperi.

Acum, că tot conferențiez despre...*nimic*, ce spun indienii despre acest subiect?

În poemul *filosofic* [eu îi spun *teologic*, pentru că asta e] *Bhagavad Gītā*[33] sau *Cântecul lui Dumnezeu*[34], se spune că Neființa nu are existență, și neființa nu are nimic de-a face cu Ființa [II, 16][35]. Iar Cel Neclintit este veșnic[36]. Însă în IX, 19, Cel Neclinit se declară a fi nemurirea și moartea, cât și Ființa și Neființa[37].

---

nite de Pr. Dumitru Stăniloae, ed. îngrijită de Constanța Costea, Ed. Paideia, București, 1996, p. 138.

[32] A se vedea: https://ro.wikipedia.org/wiki/Yggdrasil.

[33] *Filosofia indiană în texte: Bhagavad Gītā, Sāṃkhya-kārikā și Tarka-Samgraha*, traducere din limba sanskrită, cu studiu introd., notițe introd., com. și note de Sergiu Al-Goerge, Ed. Științifică, București, 1971, p. 27.

[34] *Cf.* https://ro.wikipedia.org/wiki/Bhagavad_Gita.

[35] *Filosofia indiană în texte: Bhagavad Gītā, Sāṃkhya-kārikā și Tarka-Samgraha*, ed. cit., p. 46.

[36] Ibidem.

[37] Idem, p. 74.

În XIII, 12, Supremul Brahman, Cel fără de început, este mărturisit ca Cel „despre care se spune că nu este nici Ființa, nici Neființa”[38]. Iar Dumnezeul indian e prezentat ca Cel care „are pretutindeni mâini și picioare; pretutindeni ochi, capete și fețe; pretutindeni are urechi; se află în lume, învăluind totul”[39] [XIII, 13].

În *ṛgveda* sau *Lauda cunoașterii*[40], formată din 10 mandale (sau capitole, care cuprind 1028 de imne teologice închinate zeilor)[41], găsim că Agni, zeul focului[42], are flăcări pline de strălucire și de putere și ele mistuie pentru totdeauna pe toți demonii și pe vrăjitori [I, 36, 20][43]. Însă toți nemuritorii se bucură în Agni [I, 59, 1][44], și atât în fruntea cerului, cât și în centrul pământului, Agni este un trimis al cerului și al pământului [I, 59, 2][45]. Maruts, zeul furtunii[46], lovește demonul cu fulgerul lui și ascunde întunericul cel groaznic [the horrid darkness] [I, 86, 9-10][47]. Pe când Pūṣan, zeul

[38] Idem, p. 88.
[39] Idem, p. 89.
[40] A se vedea: https://en.wikipedia.org/wiki/Rigveda.
[41] Idem: https://en.wikisource.org/wiki/The_Rig_Veda.
[42] Idem: https://ro.wikipedia.org/wiki/Agni.
[43] Idem: https://en.wikisource.org/wiki/The_Rig_Veda/Mandala_1/Hymn_36.
[44] Idem: https://en.wikisource.org/wiki/The_Rig_Veda/Mandala_1/Hymn_59.
[45] Ibidem.
[46] A se vedea: https://en.wikipedia.org/wiki/Maruts.
[47] Idem: https://en.wikisource.org/wiki/The_Rig_Veda/Mandala_1/Hymn_86.

întâlnirii, care îi ajută pe oameni să se căsătorească și să călătorească[48], are o măreție puternică [I, 138, 1][49] și e strălucitor și prietenia lui nu poate fi disprețuită [I, 138, 4][50].

Însă eu sunt *creștin ortodox* și *disprețuiesc* zeii, pentru că știu ce spune Scriptura: „toți dumnezeii neamurilor [sunt] *demoni* [πάντες οἱ θεοὶ τῶν ἐθνῶν *δαιμόνια*]" [Ps. 95, 5, LXX]. Indienii păgâni respectă aceste imne vedice, de care eu mă ocup acum, și le consideră „sfinte". Însă pentru mine ele nu sunt *revelate* și nici *sfinte*, ci pentru mine Dumnezeiasca Scriptură e *revelată* și e *sfântă*, iar operele Sfinților Părinți sunt *sfinte*. Eu, creștinul ortodox, am drept *Sfinte Cărți* acele cărți pe care Biserica le mărturisește drept *sfinte*, și de aceea *nu amestec* cărțile Bisericii cu cărțile altor confesiuni și religii. Dar când vine vorba *să studiez* cărțile considerate drept „sfinte" ale altor religii și confesiuni, eu le studiez *la modul serios*. Pentru că vreau să știu *în ce cred* aceia și nu mă interesează *comentariile* la textele lor. De aceea, accesez *cărțile sursă*, cele care conțin *credința* acelora.

Imnul I, 142, 10 ne vorbește despre Tvaṣṭṛ și ne spune că el trimite oamenilor rouă blândă, abundentă, minunată, bogată în daruri, pentru creșterea noastră și pentru creșterea bogăției noastre[51]. Iar Tvaṣṭṛ este „*întâiul-născut* al Creato-

---

[48] Idem: https://en.wikipedia.org/wiki/Pushan.

[49] Idem: https://en.wikisource.org/wiki/The_Rig_Veda/Mandala_1/Hymn_138.

[50] Ibidem.

[51] A se vedea: https://en.wikisource.org/wiki/The_Rig_Veda/Mandala_1/Hymn_142.

rului lumii"[52], adică al lui Viśwákarma[53]. Numele *Viśwákarma* înseamnă *Atoatefăcătorul*[54]. Adică el este zeul care *a creat lumea*[55] din perspectivă vedică.

Vișṇu este zeul care *păstrează* și *protejează*[56]. Și el, ne spune I, 154, 1, este cel care *a măsurat* pământul[57] și susține pământul, cerul și toate ființele cele vii [I, 154, 4][58].

Însă tot ceea ce ne spune ṛgveda e un mare...*nimic* pentru noi. Pentru că toată această mulțime de zei și toate explicațiile din aceste imne fals „teologice", se concretizează într-o *încercare lamentabilă*, dar *profund orgolioasă*, de a explica, de fapt, *ceea ce nu știau*. Și nici nu aveau *cum să știe*, pentru că numai Dumnezeu *ne poate revela* cele despre Sine și despre lume și despre noi, oamenii.

Însă toate religiile păgâne de dinaintea întrupării Domnului, care s-au creat în afara revelației dumnezeiești, pe care au primit-o numai evreii, și-au format propria lor *poveste* despre Dumnezeu și despre lume. Propria lor *falsă*...poveste despre tot ceea ce există.

De aceea eu citesc cu *detașare* aceste imne, ca pe niște *povești* de adormit copiii, ceea ce și sunt...însă știu că ele sunt poveștile care *înlocuiau*

---

[52] Idem: https://en.wikipedia.org/wiki/Tvastar.

[53] Idem: https://en.wikipedia.org/wiki/Vishvakarman.

[54] Ibidem.

[55] Ibidem.

[56] A se vedea: https://en.wikipedia.org/wiki/Vishnu.

[57] Idem: https://en.wikisource.org/wiki/The_Rig_Veda/Mandala_1/Hymn_154.

[58] Ibidem.

adevărul. Așa după cum, azi, ereziile și filosofiile religioase și ideologiile religioase, alături de religiile păgâne, rămase din trecut, ne servesc o groază de minciuni drept „adevăruri”.

10. Mihail Eminescu a cunoscut imnul vedic X, 129 și l-a poetizat în manuscrisul 2262, p. 116^{r}-116^{v}[59], rezultând următorul text: „Atuncea neființa, [nici] ființa nu erau/ A aerului mare, boltitul cort din ceriu/ Ce-acoperea atuncea?...Și ’n ce se ascundeau/Acele-acoperite...Au în noianul apei/ Au în genune.../

Pe-atunci nu era moarte, nimic nemuritor/ Și noaptea ’ntunecată de ziua cea senină/ Nu era despărțită/ Și fără de răsuflet sufla în sine însuși/ Ne mai numitul* Unul...Și-afară de aceste/ Nimic n’a fost pe-atuncea/ Ș’atât de întunerec era, ca un okëan/ Neluminat, și totul era adânc ascuns/ în început. Și unul, învăluit în coaja-I/ Uscată, prinde viață din tainica* căldură/Ce singur el o are./ În început pătruns’au iubirea pe-acel unul/ O sete sufletească [—] a facerii sămânță [—]/ Și cercetând în inimi aflat-au înțelepții/ Puntea, care ființa unia[60] cu neființa/ Iar raza* ce în caos* văzură înțelepții/ Au fost-au în adâncuri sau* fost-au de asupra[?]/ Seminţe presărară, născutu-s’au tării/ Jos firea, sus se’nalță puterea și voința/ Dar cine oare-o spune, și cine au vestit-o/ De unde-[i] ea venită, făptura cea întinsă[?]/ În urma ei veniră chiar zeii...Cine știe/ De unde ei veniră? O știe poate el/ Din care toată firea luat-au început/ Și fie c’au făcut-o sau chiar că n’au făcut-o/ El care sus

---

[59] *Cf.* M.[ihail] Eminescu, *Opere*, vol. II, ed. Perpessicius, p. 183.

[60] Unea.

din ceruri asupra-ne privește/ El știe...Dar se poate că însuși el nu știe”[61].

În continuare voi traduce textul imnului vedic X, 129, conform ediției lui Ralph Thomas Hotchkin Griffith, ediție publicată în 1896[62], aflată online:

„1. Atunci nu era nici neființa, nici ființa, nu era niciun tărâm al aerului, nici cerul dincolo de el. Ce acoperea în și unde? Și ce a dat un adăpost [shelter]? A fost apă acolo, adâncimea de nepătruns a apei [unfathomed depth of water]?

2. Moartea nu era atunci, nici nu a existat ceva nemuritor. Niciun semn nu era acolo, care să împartă cele ale zilei și ale nopții. Acea singură Ființă, fără suflare, a suflat prin propria sa fire. În afară de ea nu era nimic altceva [apart from it was nothing whatsoever].

3. Întuneric era acolo. La început a ascuns în întuneric acest Tot, [care] era un haos fără discernământ. Tot ce exista atunci era gol și fără formă. [Dar] de către marea putere a Căldurii a fost născută acea Unitate.

4. După aceea, în început, a crescut Dorința, Dorința fiind prima sământă și mugurul Duhului [the primal seed and germ of Spirit]. Înțelepții care au căutat cu gândul inimii lor au descoperit înrudirea ființei cu neființa.

5. În mod transversal au extins linia lor tăiată. Ce era atunci deasupra ei și ce era sub ea? Acolo

---

[61] M.[ihail] Eminescu, Opere, vol. II, ed. Perpessicius, p. 183.

[62] *Cf.* https://en.wikisource.org/wiki/Author:Ralph_Thomas_Hotchkin_Griffith.

erau născătorii, acolo erau forțe puternice, [acolo] era acțiune liberă și energie până acolo.

6. Cine cunoaște cu adevărat și cine poate aici să declare, când s-a născut și de unde vine această creație? Dumnezeii sunt *mai târziu* decât producerea acestei lumi [The Gods are later than this world's production]. Cine cunoaște atunci, de unde a venit aceasta mai întâi întru ființă?

7. El, originea cea dintâi a acestei creații, fie că El a format totul sau că nu l-a format, al cărui ochi stăpânește această lume din cel mai înalt cer, El cunoaște cu adevărat aceasta sau poate că nu o cunoaște" [63].

Și în acest imn ni se spune un mare adevăr: că dumnezeii neamurilor sunt *producții ulterioare* facerii lumii. Că zeii sunt *creația* oamenilor păcătoși, care nu au cunoscut revelația dumnezeiască sau care s-au lepădat de ea.

Iar dacă scriitorul imnului are dubii în ceea ce privește *cunoașterea* lumii de către Dumnezeu, noi nu avem dubii. Pentru că noi știm din Dumnezeiasca Scriptură că „întru început, Dumnezeu a făcut cerul și pământul [ἐν ἀρχῇ ἐποίησεν ὁ Θεὸς τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν]" [Fac. 1, 1, LXX]. De aceea, noi, lui *El* din imnul indian, Îi spunem *Dumnezeu* și Dumnezeul nostru e *treimic*. Pentru că noi credem și ne închinăm și mărturisim cu toată ființa noastră pe Tatăl, pe Fiul și pe Sfântul Duh, pe Dumnezeul nostru treimic, Cel care a zidit întreaga creație.

---

[63] Adică aici: https://en.wikisource.org/wiki/The_Rig_Veda/Mandala_10/Hymn_129.

11. Însă în hinduismul indian există conceptul de *trimūrti* [त्रिमूर्तिः][64], „în care funcțiile cosmice ale creației, menținerii și distrugerii sunt personificate prin intermediul a trei divinități: Brahma *creatorul*, Vishnu *păstrătorul*, și Shiva, cel care distruge și transformă"[65]. Așa arată „treimea" indiană în formă sculpturală[66]:

Însă trimurti indian *nu are nimic de-a face* cu dogma Sfintei Treimi. Pentru că cele trei zeități indiene sunt *creații umane*, pe când Dumnezeul nostru treimic e veșnic și El e Făcătorul întregii creații.

12. Sfântul Împărat și Profet Salomon e scriitorul cărții *Ecclisiastis* [Ἐκκλησιαστής][67]. Și în

---

[64] A se vedea: https://ro.wikipedia.org/wiki/Trimurti.
[65] Ibidem.
[66] Am preluat fotografia de aici: https://ro.wikipedia.org/wiki/Trimurti#/media/File:Trimurti_ellora.jpg.
[67] A se vedea: https://en.wikipedia.org/wiki/Ecclesiastes.

Eccl. 1, 9, LXX, el ne spune: „Ce a fost, aceea va mai fi, și ce s-a făcut, aceea se va mai face și *nu este ceva nou sub soare* [τί τὸ γεγονός αὐτὸ τὸ γενησόμενον καὶ τί τὸ πεποιημένον αὐτὸ τὸ ποιηθησόμενον *καὶ οὐκ ἔστιν πᾶν πρόσφατον ὑπὸ τὸν ἥλιον*]”. Afirmație în relație cu care, peste timp, Sfântul Ioannis Damaschinos va spune: „fiind Dumnezeu desăvârșit, [Fiul lui Dumnezeu] Se face om desăvârșit și săvârșește cea mai mare noutate dintre toate noutățile, singurul [lucru] nou sub soare [τὸ μόνον καινὸν ὑπὸ τὸ ἥλιον], prin care se arată puterea necunoscută [ἄπειρος] a lui Dumnezeu”[68]. Pentru că singurul lucru nou sub soare e *întruparea* Lui, întru care dumnezeirea și umanitatea Lui sunt împreună, în mod perihoretic, pentru veci.

13. Solomon Marcus, într-un capitol din *Paradigme universale*[69], pleacă de la versurile despre *nimic* din poezia eminesciană pentru a vorbi despre „ideea nașterii universului dintr-un spațiu-timp pur”[70], care a apărut în știință în sec. al 20-lea[71]. Și ne spune că Tryon, în 1973, „emite... ideea că întregul univers a fost generat din spațiu-timp pur. Empiric, energia totală a universului este apropiată de zero. Nu cumva, se întreabă Tryon, universul provine dintr-o trecere cuantică întâmplătoare din starea de *vacuum* într-una *opusă*? Ne aflăm deci în fața unei ipoteze de tipul *totul din*

---

[68] PG 94, col. 984/ Sfântul Ioan Damaschin, *Dogmatica*, ed. a III-a, trad. de Pr. D.[umitru] Fecioru, Ed. Scripta, București, 1993, p. 96.

[69] Solomon Marcus, *Paradigme universale (ediție integrală)*, Ed. Paralela 45, Pitești, 2011, 1103 p.

[70] Idem, p. 832.

[71] Ibidem.

nimic!”[72]. Tryon este *Edward P. Tryon*, născut în 4 septembrie 1940[73], el fiind primul fizician care a spus că universul nostru a fost creat de o fluctuație cuantică a vidului[74].

Iar printre versurile eminesciene citate de Solomon Marcus era și acesta: „Nu cer nimic, nimic nu mai aștept”[75]. Unde nimicul e în relație cu oamenii și cu evenimentele din viața lui. Pentru că nu mai cerea și nu mai aștepta vreun lucru de la cineva.

14. Titlul unui cântec al lui Metallica este „Nothing else matters [nimic altceva nu mai contează]”[76]. Și există oameni care se simt *bine* cu familia lor sau cu ei înșiși într-atât de mult, încât nimic altceva nu mai contează. Pentru că ceea ce contează e binele lor și fac abstracție de sărăcia și de bolile altora, de mersul întregii lumi. Însă putem, în definitiv, să facem *abstracție* de ceva anume? Și dacă totuși putem, pentru cât timp?

Pentru că ceea ce fac alții *ne atinge* și pe noi. Uneori în ciuda faptului că nu dorim să fim *atinși* de problemele altora.

---

[72] Ibidem.

[73] A se vedea: https://en.wikipedia.org/wiki/Edward_Tryon.

[74] Ibidem.

[75] Ibidem. Din acest poem: https://ro.wikisource.org/wiki/Ce_s-alegea_de_doi_nebuni,_iubito....

[76] A se vedea: https://play.google.com/music/preview/T4swfljxqej6pgu3n6l3qajthcm?lyrics=1&utm_source=google&utm_medium=search&utm_campaign=lyrics&pcampaignid=kp-songlyrics.

15. În 2016 a apărut filmul *No stranger than love* [Nimic mai necunoscut decât dragostea][77]. Un titlu care vrea să ne spună că dragostea este realitatea *cea mai surprinzătoare* din această lume. Căci de aceea nu o cunoaștem: pentru că e profundă, învățăm multe când iubim, ne schimbăm mult datorită ei, iar ea, dragostea, nu are capăt, nu are sfârșit.

Depre dragoste, Sfântul Apostol Pavlos spunea că „[nu] cade niciodată [οὐδέποτε ἐκπίπτει]" [I Cor. 13, 8, BYZ]. Și el se referea la dragoste ca la relația noastră de mare intimitate cu Dumnezeu și cu oamenii. Iar dragostea *nu cade*, pentru că e *relație*. Și relațiile bune dintre noi și ceilalți și dintre noi și Dumnezeu *nu cad*, pentru că sunt *veșnice*. Cei care vor moșteni Împărăția lui Dumnezeu vor trăi veșnic în dragostea față de Dumnezeu și față de oameni. De aceea, ea *nu cade*.

16. Mulți dintre cei care vor să citească o carte sau să audieze o conferință, cred că nu trebuie să facă nimic special. Nimic mai fals! Pentru a citi sau a audia ceva trebuie *să fii propriu* actului cultural. Trebuie să fim capabili să înțelegem ceea ce citim și ce audiem, iar dacă nu suntem capabili într-o mare măsură, trebuie să ne dăm silința să aprofundăm subiectele necunoscute.

Iar eu mi-am asumat versul lui Lucian Blaga, care spunea că: „o boală învinsă ți se pare orice carte"[78]. Pentru că atât cartea pe care o scrii, cât și

---

[77] Îl puteți vedea online: http://www.filmeonline2013.biz/nimic-mai-ciudat-decat-iubirea-2016/.

[78] A se vedea:

cea pe care o citești, este *o boală* care trebuie învinsă. Trebuie să treci dincolo, trebuie să ajungi la capăt, trebuie să pui punct, pentru ca *să ai* cartea ta sau pentru ca să spui că *ai citit* cartea altuia. Citirea îți face cartea altuia, *cartea ta*. Pe când scrisul te face pe tine însuți *carte*. Și ca să te învingi pe tine și timpul pe care îl ai la dispoziție, orice carte pe care o scrii e doar *o luptă cu tine însuți*.

17. Cel mai ușor lucru pe care îl poți spune *după*...este: „Nu am înțeles nimic!”. Și prin această declarație falsă și lipsită de responsabilitate, vrei să insinuezi ideea că cel care a vorbit sau a scris ceva a fost atât de *incoerent*, încât tu, sărmanul de tine, *nu ai înțeles nimic*.

Însă, cel mai probabil, ai căzut...ca musca în lapte și de aceea nu ai înțeles nimic. Pentru că ți-ai ales în mod greșit autorul sau cartea. În sensul că mesajul *te depășește* și de aceea nu ai înțeles. Dar nu poți spune că nu ai înțeles nimic dintr-o expunere clară și concisă.

Ar fi fost mai sincer să spui: „Autorul a spus foarte multe lucruri complexe, numai eu nu le-am înțeles. Erau pentru specialiști”. Căci cărțile, ca și conferințele, cer specializare personală.

18. William Shakespeare publica comedia *Much adoe about nothing* [Mult zgomot pentru nimic] pe 23 august 1.600[79]. *Adoe* e forma veche a

---

http://www.lucianblaga.eu/opere/poezii/incheiere.html#.V5hnGhLOjoc.

[79] Idem: https://ro.wikipedia.org/wiki/Mult_zgomot_pentru_nimic.

substantivului *ado*, care înseamnă *zgomot, zarvă, agitație, vociferare, dificultate*.

Nothing, și la 1600, era la fel. E un cuvânt intrat în limba engleză înainte de anul 900 d. Hr. În engleza veche el apărea ca *nānthing* sau *nathing*, fiind format de la cuvintele *no thing* = niciun lucru[80]. Pentru că negația în sine vorbește despre *absența* unei ființe sau a unei realități.

Și ce înseamnă *mare pregătire...pentru nimic*? Înseamnă pregătiri prea mari pentru oameni care nu le merită. Înseamnă nădejdi înșelate. Înseamnă *pierdere de timp*.

19. În limba latină îl avem pe *nihil* pentru *nimic*. Cât și sintagma *nihil sine Deo* [nimic fără Dumnezeu][81]. *Sine* e prepoziție în ablativ[82], pe când *Deo*, de la *Deus*, e la dativ sau ablativ[83].

Cuvântul *Dumnezeu* apare și în motoul Statelor Unite ale Americii: „In God we trust [În Dumnezeu ne încredem]"[84]. Un motou adoptat în anul 1956, care a înlocuit motoul latin: *E pluribus unum* [Unul din multe][85]. Care vrea să spună că națiunea americană e formată din multe națiuni.

---

[80] *Cf.* http://www.dictionary.com/browse/nothing?s=ts.

[81] A se vedea: https://en.wikipedia.org/wiki/Nihil_Sine_Deo.

[82] Idem: http://www.archives.nd.edu/cgi-bin/wordz.pl?keyword=sine.

[83] Idem: http://www.archives.nd.edu/cgi-bin/wordz.pl?keyword=Deo.

[84] Idem: https://en.wikipedia.org/wiki/In_God_We_Trust.

[85] Idem:

În VUL, la Iov 26, 7, se spune despre Dumnezeu aceste lucruri: „Care întinzi crivățul peste vid [Qui extendit aquilonem super vacuum] și spânzuri pământul peste nimic [et adpendit terram super nihili]". Și atât crivățul, cât și pământul, vin *de sus* în jos, adică *de la* Dumnezeu, și nu sunt apariții *autonome*. Căci El *întinde* crivățul peste vid/ gol/ deșert și *zpânzură* pământul pe nimic. Iar măreția lucrărilor Lui se vede din aceea că El face lucruri *de început*, unice.

20. Mircea Cărtărescu și-a publicat poeme dintre anii 1988-1992 sub titlul *Nimic*[86]. Cartea conține 39 de poeme.

Ciprian Chirvasiu, în 2013, a publicat cartea de poeme *nimeni, nimic, niciodată*[87], având ca prefață Luca 7. Într-un poem, autorul spune: „Lutul nu are nimic de-a face nici cu bisericile,/ nici cu mamele,/ nici cu sufletul cuiva./ Lutul are pești".

Însă lutul are de-a face cu fiecare dintre noi, pentru că suntem *pământ* și *în pământ* vom merge [Fac. 3, 19].

Ioan Buduca a amintit într-un articol al său despre sintagma *nimic personal*[88]. Pentru că

---

https://en.wikipedia.org/wiki/E_pluribus_unum.

[86] Idem:

http://www.humanitas.ro/humanitas/nimic.

[87] Idem:

https://books.google.ro/books?id=1JByDAAAQBAJ&pg=PT64&lpg=PT64&dq=nimic&source=bl&ots=vjLlMDEdR6&sig=vftNAaL_iyV197zoHK4hrpzMYAE&hl=ro&sa=X&ved=0ahUKEwittPHOmJHOAhUoAcAKHXeHBVs4HhDoAQhMMAk#v=onepage&q=nimic&f=false.

[88] A se vedea: http://www.cotidianul.ro/nimic-personal-270831/.

autoritatea coercitivă acționează *potrivit legii* și nu potrivit interesului personal. Nu are nimic personal cu cel anchetat, dar el e anchetat potrivit legii. Sau *așa ar trebui* să stea lucrurile întotdeauna, când vine vorba de *justiție*.

21. „Căutați o carte anume?”. O întrebare, la care, adesea, am răspuns vag. Pentru că răspunsul meu ar fi fost *neinteresant* pentru vânzătorul avid de vânzări: „Caut cărți *încă nescrise*!”. De fapt, eu *caut autori*, care să scrie cărțile pe care mi le-aș dori. Și autorii se nasc *mai greu* decât cărțile.

22. Pentru ca să pară „interesanți”, există tineri care îl scriu pe *nimic* sub forma *nimik*. Deși nu mi se pare nimic interesant în *a schimba* ortografia unui cuvânt.

Anton Holban a scris romanul *O moarte care nu dovedește nimic*[89]. A fost publicat la editura *Cugetarea* în 1931[90]. Însă orice moarte dovedește ceva: că un om *merge* în veșnicie. Și el va fi judecat de Dumnezeu după faptele sale.

Nicolae Manolescu își numea un articol din 2016: *Nu mai înțeleg nimic*[91]. Cu sensul că nu mai înțelege nimic „pe nici un plan, nici personal, nici instituțional, nici social, nici politic, nici, cum să

---

[89] Idem: https://books.google.ro/books?id=hiBuDAAAQBAJ&pg=PT5&lpg=PT5&dq=nimic&source=bl&ots=Vh7ERkpv9S&sig=RipAtIy7HsoJfNa9Vwdu39InbpE&hl=ro&sa=X&ved=0ahUKEwiV45KwmpHOAhWHhywKHTCoCAw4KBDoAQg8MAc#v=onepage&q=nimic&f=false.

[90] Idem: https://ro.wikipedia.org/wiki/Anton_Holban.

[91] Idem: http://adevarul.ro/news/societate/nu-mai-inteleg-nimic-1_57483d505ab6550cb85be3d7/index.html.

uit, *mediatic*. Despre cel moral, e mai bine să nu vorbim”[92]. Dar asta e un fel de a spune că ești *copleșit*, atunci când nu vrei *să judeci* lucrurile în profunzimea lor.

Sectorul 7 are un serial numit *Nimic nou*[93], despre multiplele păcate ale românilor. Pe când Cosmin Perța, în 2015, publica la Polirom *În urmă nu mai e nimic*[94], pentru că totul *pare a fi*, în aparență, în prezent și în viitor. Însă noi venim din trecut, avem un trecut pe care nu îl putem schimba la modul faptic și cu el ne trăim prezentul și ne așteptăm viitorul.

23. *Totul sau nimic!* e deviza celor mizează pe o singură carte. Trebuie să ai *tărie de caracter* pentru a suporta *nimicul*, adică *înfrângerea*.

„Nu s-a mai putut face *nimic*” = a murit. Oricâte am făcut noi, ca medici, pentru el, nu l-am mai putut ține în viață.

„Oameni de nimic” = oameni fără principii, fără caracter, fără cuvânt. Pentru că nu poți să faci cu ei nimic. Nu se țin de treabă. Nu le place munca.

„Nimic nu-i convine” = face tot felul de nazuri. Și oricât încerci să îi explici, el găsește motive în plus ca să nu fie de acord cu tine.

„Nimic nu e întâmplător”. Pentru că toate sunt după voia lui Dumnezeu.

„Nu e conștient de nimic”= nu înțelege ceea ce se petrece în jurul lui.

---

[92] Ibidem.

[93] A se vedea: http://www.sector-7.ro/videoclipuri/nimic-nou-episodul-1/.

[94] Idem: http://www.polirom.ro/catalog/carte/in-urma-nu-mai-e-nimic-5826/.

„Am cumpărat cartea pe un preț de nimic” = la un preț foarte mic, convenabil. Cel mai adesea, prețul fiind *convenabil* pentru editor și nu pentru autor.

„Nu e nimic de capul lui” = nu face nimic esențial, nimic care să îl pună în evidență. Nu și-a descoperit vocația sau nu vrea să facă lucrul pentru care e chemat de Dumnezeu.

24. De ce pledez pentru *conferințele online* și nu pentru cele *în persoană*? Pentru că textul lor e mereu acolo. E regăsibil la orice oră. Acest lucru l-au înțeles și cei care fac conferințe de tot felul: le editează online.

Pentru o conferință live, într-un alt oraș, pierzi mult timp. Până mă duc și mă întorc eu de la Timișoara sau de la Iași...mai scriu câteva pagini. Scriu la o altă conferință, la o altă carte, la un alt studiu.

Conferințele online sunt pentru *cititori care vor să învețe*. Eu nu vreau *să distrez* publicul, ci *să îl educ*! Iar educația e mult mai importantă decât orice divertisment, căci cu ea rămânem.

Dar pentru *a educa* publicul trebuie *să muncești* pentru el. Să faci muncă de cercetare pe baza căreia să îi vorbești. Trebuie să înveți oamenii să gândească cu sufletul lor și să își exprime gândurile și sentimentele lor în cuvinte proprii. Dacă îi duci *la textele sursă* și îi înveți să se *împrietenească* cu ele, atunci vor dori și ei *să cerceteze* diverse teme. De ce? Pentru ca *să învețe*! Pentru ca *să se bucure de cunoaștere*.

25. Această *primă conferință online* a mea, după ce am *să o public online*, are să devină o *carte*

la nivel online. Pe ea o puteți downloada oricând, mă puteți verifica la datele pe care vi le-am oferit și puteți să spuneți (sau nu) că *ați învățat ceva de la mine*. Ca, de altfel, din toată biblioteca *Teologie pentru azi* care vă stă înainte[95].

Și m-aș bucura, mai degrabă, să văd că ați înțeles *ce aștept* de la cei care vor să fie *conferențiari*: să prezinte de fiecare dată un text erudit, muncit, cu diverse puncte de legătură cu zilele noastre și care să ajute oamenii. Să scrie pe o temă anume în cunoștință de cauză, în mai multe zile și săptămâni la rând, și acel text să îl prezinte, ca pe *o îmbrățișare iubitoare*, celor care îi ascultă.

Pentru că oamenii trebuie să asculte, să învețe, să se schimbe în bine!

Conferințele ortodoxe trebuie să fie *teologice*, dar și interdisciplinare în același timp, și ele să reliefeze *specializările multiple* ale vorbitorului.

Vă mulțumesc pentru atenție și vă doresc numai bine!

---

[95] Biblioteca *Teologie pentru azi* e aici:
http://www.teologiepentruazi.ro/category/cartile-online-ale-familiei-piciorus/. Iar astăzi ea conține 137 de cărți *scrise* sau *editate* de către mine.

Biblioteca
Teologie pentru azi

1. *Acatistul Nunții* (35 pagini)
http://www.teologiepentruazi.ro/2009/10/01/acatistul-nuntii/

2. *Troparul, Condacul și Acatistul Fericitului Serafim Rose al Platinei* (20 pagini)
http://www.teologiepentruazi.ro/2009/10/01/troparulcondacul-si-acatistul-fericitului-serafim-rose-al-platinei/

3. *Lumea postmodernă și depersonalizarea omului* (335 pagini)
http://www.teologiepentruazi.ro/2009/10/01/lumea-postmoderna-si-depersonalizarea-omului/

4. *Viața lui Adam și a Evei* (27 pagini)
http://www.teologiepentruazi.ro/2009/10/03/viata-lui-adam-si-a-evei/

5. *Teologia îndumnezeirii* (202 pagini)
http://www.teologiepentruazi.ro/2009/10/03/teologia-indumnezeirii/

6. *Twitter pentru azi (vol. 1)* (32 pagini)
http://www.teologiepentruazi.ro/2009/10/04/twitter-pentru-azi-vol-1-2009/

7. *Bucuria comuniunii (vol. 1)* (280 pagini)
http://www.teologiepentruazi.ro/2009/10/06/bucuria-comuniunii-vol-1/

8. *Pelerina Egeria și Cultul ortodox* (60 pagini)
http://www.teologiepentruazi.ro/2009/10/07
/pelerina-egeria-si-cultul-ortodox/

9. *Biblia Satanică* (157 pagini), ca text auxiliar al cărții: *Lumea postmodernă și depersonalizarea omului*.
http://www.teologiepentruazi.ro/2009/10/12
/biblia-satanica-editie-exclusiv-online-ro/

10. *Traduceri patristice (vol. 1)* (73 pagini)
http://www.teologiepentruazi.ro/2009/10/19
/traduceri-patristice-vol-1-2009/

11. *Bucuria comuniunii (vol. 2)* (309 pagini)
http://www.teologiepentruazi.ro/2009/10/26
/bucuria-comuniunii-vol-2/

12. *Fragmentarium (vol. 1)* (126 pagini)
http://www.teologiepentruazi.ro/2009/10/26
/fragmentarium-vol-1/

13. *Nichita Stănescu. Fenomenul limbii poezești* (disertație de master) (155 pagini)
http://www.teologiepentruazi.ro/2009/10/26
/nichita-stanescu-fenomenul-limbii-poezesti/

14. Sfântul Sfințit Mucenic Irineu al Lyonului, *Contra ereziilor (vol. 1)* (341 pagini)
http://www.teologiepentruazi.ro/2009/11/03
/sfantul-sfintit-mucenic-irineu-al-lyonului-contra-ereziilor-vol-1/

15. *Bucuria comuniunii (vol. 3)* (248 pagini)

http://www.teologiepentruazi.ro/2009/11/07 /bucuria-comuniunii-vol-3/

16. *Teologia vederii lui Dumnezeu* (252 pagini): introducere la teza doctorală:

http://www.teologiepentruazi.ro/2009/11/18/ teologia-vederii-lui-dumnezeu/

17. *Vederea lui Dumnezeu în teologia Sfântului Simeon Noul Teolog* (teză doctorală) (287 pagini)

http://www.teologiepentruazi.ro/2009/11/18/ vederea-lui-dumnezeu-in-teologia-sfantului-simeon-noul-teolog/

18. Sfântul Sfințit Mucenic Irineu al Lyonului, *Contra ereziilor (vol. 2)* (457 pagini)

http://www.teologiepentruazi.ro/2009/11/23/ sfantul-sfintit-mucenic-irineu-al-lyonului-contra-ereziilor-vol-2/

19. *Bucuria comuniunii (vol. 4)* (449 pagini)

http://www.teologiepentruazi.ro/2009/12/12/ bucuria-comuniunii-vol-4/

20. *Bucuria comuniunii (vol. 5)* (366 pagini)

http://www.teologiepentruazi.ro/2010/01/02 /bucuria-comuniunii-vol-5/

21. *Fragmentarium (vol. 2)* (270 pagini)

http://www.teologiepentruazi.ro/2010/01/13/ fragmentarium-vol-2/

22. *Cuvinte cu amândouă mâinile* (82 pagini)

http://www.teologiepentruazi.ro/2010/01/21/ cuvinte-cu-amandoua-mainile-2010/

23. *Bucuria comuniunii (vol. 6)* (144 pagini)
http://www.teologiepentruazi.ro/2010/02/11/bucuria-comuniunii-vol-6/

24. *Fericitul Ilie văzătorul de Dumnezeu, Opere complete (vol. 1)* (377 pagini)
http://www.teologiepentruazi.ro/2010/03/03/fericitul-ilie-vazatorul-de-dumnezeu-opere-complete-vol-1/

25. *Antim Ivireanul: avangarda literară a Paradisului. Viața și Opera (teză doctorală)* (561 pagini)
http://www.teologiepentruazi.ro/2010/03/10/antim-ivireanul-avangarda-literara-a-paradisului-viata-si-opera-2010/

26. *Aspecte dogmatice ale imnologiei ortodoxe. Săptămâna Patimilor și Săptămâna Luminată* (teză de licență) (212 pagini)
http://www.teologiepentruazi.ro/2010/03/23/saptamana-patimilor-si-saptamana-luminata-teza-de-licenta-2010/

27. *Bucuria comuniunii (vol. 7)* (315 pagini)
http://www.teologiepentruazi.ro/2010/04/01/bucuria-comuniunii-vol-7/

28. *Fericitul Ilie văzătorul de Dumnezeu, Opere complete (vol. 2)* (128 pagini)
http://www.teologiepentruazi.ro/2010/04/12/fericitul-ilie-vazatorul-de-dumnezeu-opere-complete-vol-2/

29. *Bucuria comuniunii (vol. 8)* (382 pagini)
http://www.teologiepentruazi.ro/2010/04/29/bucuria-comuniunii-vol-8/

30. *Fericitul Ilie văzătorul de Dumnezeu, Opere complete (vol. 3)* (191 pagini)
http://www.teologiepentruazi.ro/2010/05/06/fericitul-ilie-vazatorul-de-dumnezeu-opere-complete-vol-3/

31. *Epilog la lumea veche (I. 1)* (506 pagini)
http://www.teologiepentruazi.ro/2010/05/14/epilog-la-lumea-veche-i-1/

32. *Twitter pentru azi (vol. 2)* (35 pagini)
http://www.teologiepentruazi.ro/2010/05/25/twitter-pentru-azi-vol-2-2010/

33. *Fericitul Ilie văzătorul de Dumnezeu, Opere complete (vol. 4)* (388 pagini)
http://www.teologiepentruazi.ro/2010/05/30/fericitul-ilie-vazatorul-de-dumnezeu-opere-complete-vol-4/

34. *Epilog la lumea veche (I. 2)* (378 pagini)
http://www.teologiepentruazi.ro/2010/06/04/epilog-la-lumea-veche-i-2/

35. *Fericitul Ilie văzătorul de Dumnezeu, Opere complete (vol. 5)* (175 pagini)
http://www.teologiepentruazi.ro/2010/06/06/fericitul-ilie-vazatorul-de-dumnezeu-opere-complete-vol-5/

36. *Teologia mântuirii la Sfântul Marcu Ascetul* (disertație de master) (154 pagini)

http://www.teologiepentruazi.ro/2010/06/09/teologia-mantuirii-la-sfantul-marcu-ascetul-2010/

37. *Bucuria comuniunii (vol. 9)* (188 pagini)

http://www.teologiepentruazi.ro/2010/06/20/bucuria-comuniunii-vol-9/

38. *Fericitul Ilie văzătorul de Dumnezeu, Opere complete (vol. 6)* (130 pagini)

http://www.teologiepentruazi.ro/2010/06/27/fericitul-ilie-vazatorul-de-dumnezeu-opere-complete-vol-6/

39. *Fericitul Ilie văzătorul de Dumnezeu, Opere complete (vol. 7)* (76 pagini)

http://www.teologiepentruazi.ro/2010/06/30/fericitul-ilie-vazatorul-de-dumnezeu-opere-complete-vol-7/

40. Sfântul Epifanie al Salaminei, *Despre măsuri și greutăți și numere și alte lucruri care sunt în Dumnezeieștile Scripturi* (100 pagini)

http://www.teologiepentruazi.ro/2010/07/16/sfantul-epifanie-al-salaminei-despre-masuri-si-greutati-2010/

41. PS. Acad. Melchisedec Ștefănescu, *Viața și Scrierile lui Grigorie Țamblac* (adaptare a textului ed. din 1884) (138 pagini)

http://www.teologiepentruazi.ro/2010/08/21/ps-acad-melchisedec-stefanescu-viata-si-

scrierile-lui-grigorie-tamblac-versiune-adaptata2010/

42. Sfântul Sfințit Mucenic Antim Ivireanul, *Sfătuiri creștine-politice* (text adaptat) (33 pagini)

http://www.teologiepentruazi.ro/2010/08/29/sfantul-antim-ivireanul-sfatuiri-crestine-politice-2010/

43. Sfântul Varlaam al Moldovei, *Răspunsul împotriva Catehismului calvin* (text adaptat) (52 pagini)

http://www.teologiepentruazi.ro/2010/09/22/sfantul-varlaam-al-moldovei-raspunsul-impotriva-catehismului-calvin-2010/

44. *Traduceri patristice (vol. 2)* (347 pagini)

http://www.teologiepentruazi.ro/2010/10/06/traduceri-patristice-vol-2/

45. PS Damaschin Dascălul, *Învățături pentru șapte Taine* (text transliterat și adaptat) (27 pagini)

http://www.teologiepentruazi.ro/2010/10/26/ps-damaschin-dascalul-invataturi-pentru-sapte-taine-2010/

46. Dorin Streinu, *Opere alese, vol. I, Despre mine însumi (Jurnal de scriitor. Fragmente)* (526 pagini)

http://www.teologiepentruazi.ro/2010/12/12/dorin-streinu-opere-alese-vol-i-2010/

47. *Traduceri patristice (vol. 3)* (288 pagini)

http://www.teologiepentruazi.ro/2011/01/02/traduceri-patristice-vol-3/

48. Dorin Streinu, *Opere alese (vol. 2)* (160 pagini)

http://www.teologiepentruazi.ro/2011/01/07/dorin-streinu-opere-alese-vol-2/

49. *Epilog la lumea veche (I. 3)* (256 pagini)

http://www.teologiepentruazi.ro/2011/01/08/epilog-la-lumea-veche-i-3/

50. *Studii de Teologie Dogmatică Ortodoxă (vol. 1)* (237 pagini)

http://www.teologiepentruazi.ro/2011/01/31/studii-de-teologie-dogmatica-ortodoxa-vol-1/

51. *Cuvintele duhovnicești (vol. 1)* (390 pagini)

http://www.teologiepentruazi.ro/2011/02/12/cuvintele-duhovnicesti-vol-1/

52. *Bucuria vine de departe* (carte dialogică cu Prof. Otilia Kloos) (55 pagini)

http://www.teologiepentruazi.ro/2011/03/21/bucuria-vine-de-departe-2011/

53. *Cuvintele duhovnicești (vol. 2)* (558 pagini)

http://www.teologiepentruazi.ro/2011/03/26/cuvintele-duhovnicesti-vol-2/

54. *A vedea și a fi văzut (vol. 1)* (460 pagini)

http://www.teologiepentruazi.ro/2011/04/16/a-vedea-si-a-fi-vazut-vol-1/

55. *Fericitul Ilie văzătorul de Dumnezeu, Opere complete (vol. 8)* (549 pagini)

http://www.teologiepentruazi.ro/2011/06/06/fericitul-ilie-vazatorul-de-dumnezeu-opere-complete-vol-8/

56. *Praedicationes (vol. 1)* (199 pagini)
http://www.teologiepentruazi.ro/2011/06/20/praedicationes-vol-1/

57. *Twitter pentru azi (vol. 3)* (26 pagini)
http://www.teologiepentruazi.ro/2011/07/31/twitter-pentru-azi-vol-3/

58. *Evanghelia după Matei* (112 pagini)
http://www.teologiepentruazi.ro/2011/08/11/evanghelia-dupa-matei/

59. Dorin Streinu, *Opere alese (vol. 3)* (214 pagini)
http://www.teologiepentruazi.ro/2011/10/30/dorin-streinu-opere-alese-vol-3/

60. Dorin Streinu, *Opere alese (vol. 4)* (129 pagini)
http://www.teologiepentruazi.ro/2011/11/05/dorin-streinu-opere-alese-vol-4/

61. Dorin Streinu, *Opere alese (vol. 5)* (283 pagini)
http://www.teologiepentruazi.ro/2011/11/21/dorin-streinu-opere-alese-vol-5/

62. *Studii de poezie pașoptistă* (82 pagini)
http://www.teologiepentruazi.ro/2011/11/28/studii-de-poezie-pasoptista-2011/

63. *Fericitul Ilie văzătorul de Dumnezeu, Opere complete (vol. 9)* (225 pagini)

http://www.teologiepentruazi.ro/2011/12/16/fericitul-ilie-vazatorul-de-dumnezeu-opere-complete-vol-9/

64. Dorin Streinu, *Opere alese (vol. 6)* (209 pagini)

http://www.teologiepentruazi.ro/2012/01/14/dorin-streinu-opere-alese-vol-6/

65. *Statistici. Concluzii. Sublinieri. Lucruri văzute de-aproape* (121 pagini)

http://www.teologiepentruazi.ro/2012/02/18/statistici-concluzii-sublinieri-lucruri-vazute-de-aproape/

66. *Predicile din Săptămâna Mare* (25 pagini)

http://www.teologiepentruazi.ro/2012/04/13/predicile-din-saptamana-mare/

67. *Despre omul Împărăției* (190 pagini). Este al 10-lea volum și ultimul al *Operelor complete* ale Fericitului Ilie văzătorul de Dumnezeu.

http://www.teologiepentruazi.ro/2012/05/29/despre-omul-imparatiei/

68. *Țiganiada: tradiție și inovație. Aventura scriiturii și canonul literar românesc* (111 pagini)

http://www.teologiepentruazi.ro/2012/07/19/tiganiada-traditie-si-inovatie/

69. *Praedicationes (vol. 2)* (253 pagini)

http://www.teologiepentruazi.ro/2012/08/07/praedicationes-vol-2/

70. *Twitter pentru azi (vol. 4)* (30 pagini)
http://www.teologiepentruazi.ro/2012/10/10/twitter-pentru-azi-vol-4/

71. *Istoria începe de oriunde o privești (vol. 1)* (251 pagini)
http://www.teologiepentruazi.ro/2012/11/21/istoria-incepe-de-oriunde-o-privesti-vol-1/

72. *Praedicationes (vol. 3)* (337 pagini)
http://www.teologiepentruazi.ro/2012/12/10/praedicationes-vol-3/

73. *Epilog la lumea veche (I. 4)* (247 pagini)
http://www.teologiepentruazi.ro/2012/12/22/epilog-la-lumea-veche-i-4/

74. *Praedicationes (vol. 4)* (352 pagini)
http://www.teologiepentruazi.ro/2013/01/09/praedicationes-vol-4/

75. *Praedicationes (vol. 5)* (366 pagini)
http://www.teologiepentruazi.ro/2013/01/27/praedicationes-vol-5/

76. *Istoria începe de oriunde o privești (vol. 2)* (261 pagini)
http://www.teologiepentruazi.ro/2013/03/07/istoria-incepe-de-oriunde-o-privesti-vol-2/

77. *Praedicationes (vol. 6)* (308 pagini)
http://www.teologiepentruazi.ro/2013/03/29/praedicationes-vol-6/

78. *Creatori de limbă și de viziune poetică în literatura română (vol. 1)* (228 pagini)

http://www.teologiepentruazi.ro/2013/06/15/creatori-de-limba-si-de-viziune-poetica-in-literatura-romana-vol-1/

79. *Istoria începe de oriunde o privești (vol. 3)* (308 pagini)

http://www.teologiepentruazi.ro/2013/07/31/istoria-incepe-de-oriunde-o-privesti-vol-3/

80. *Bucuria comuniunii (vol. 10)* (356 pagini)

http://www.teologiepentruazi.ro/2013/09/21/bucuria-comuniunii-vol-10/

81. Dorin Streinu, *Opere alese* (vol. 7) (241 pagini)

http://www.teologiepentruazi.ro/2013/09/23/dorin-streinu-opere-alese-vol-7/

82. *Vorbiri de Facebook (vol. 1)* (508 pagini)

http://www.teologiepentruazi.ro/2013/10/20/vorbiri-de-facebook-vol-1/

83. *Epilog la lumea veche I. 1 (ediția a doua)* (862 pagini)

http://www.teologiepentruazi.ro/2014/01/11/epilog-la-lumea-veche-i-1-editia-a-doua/

84. *Praedicationes (vol. 7)* (619 pagini)

http://www.teologiepentruazi.ro/2014/01/16/praedicationes-vol-7/

85. *Bucuria comuniunii (vol. 11)* (361 pagini)

http://www.teologiepentruazi.ro/2014/01/31/bucuria-comuniunii-vol-11/

86. *Atenție teologică* (216 pagini)
http://www.teologiepentruazi.ro/2014/03/04/atentie-teologica/

87. *Interviuri de conștiință [vol. 1]* (367 pagini)
http://www.teologiepentruazi.ro/2014/04/21/interviuri-de-constiinta-vol-1/

88. *Twitter pentru azi (vol. 5)* (59 pagini)
http://www.teologiepentruazi.ro/2014/05/21/twitter-pentru-azi-vol-5/

89. *Vezi ceea ce ești (vol. 1)* (80 pagini)
http://www.teologiepentruazi.ro/2014/05/24/vezi-ceea-ce-esti-vol-1/

90. *Fragmentarium (vol. 3)* (388 pagini)
http://www.teologiepentruazi.ro/2014/05/26/fragmentarium-vol-3/

91. *Vezi ceea ce ești (vol. 2)* (94 pagini)
http://www.teologiepentruazi.ro/2014/06/02/vezi-ceea-ce-esti-vol-2/

92. *Trei poeți și-un început de secol* (280 pagini)
http://www.teologiepentruazi.ro/2014/06/13/trei-poeti-si-un-inceput-de-secol/

93. *Vezi ceea ce ești (vol. 3)* (99 pagini)
http://www.teologiepentruazi.ro/2014/06/20/vezi-ceea-ce-esti-vol-3/

94. *Studii de Teologie Dogmatică Ortodoxă (vol. 2)* (305 pagini)

http://www.teologiepentruazi.ro/2014/06/25/studii-de-teologie-dogmatica-ortodoxa-vol-2/

95. *Studii literare (vol. 1)* (447 pagini)

http://www.teologiepentruazi.ro/2014/06/29/studii-literare-vol-1/

96. *Vezi ceea ce ești (vol. 4)* (101 pagini)

http://www.teologiepentruazi.ro/2014/07/05/vezi-ceea-ce-esti-vol-4/

97. *Traduceri patristice (vol. 4)* (427 pagini)

http://www.teologiepentruazi.ro/2014/07/10/traduceri-patristice-vol-4/

98. *Praedicationes (vol. 8)* (510 pagini)

http://www.teologiepentruazi.ro/2014/08/15/praedicationes-vol-8/

99. *The Sight of God in the Theology of Saint Symeon the New Theologian* (first book in english; my doctoral thesis) (499 pages)

http://www.teologiepentruazi.ro/2014/09/15/the-sight-of-god-in-the-theology-of-saint-symeon-the-new-theologian/

100. *Vorbiri de Facebook (vol. 2)* (393 pagini)

http://www.teologiepentruazi.ro/2014/10/07/vorbiri-de-facebook-vol-2/

101. *Istoria începe de oriunde o privești (vol. 4)* (441 pagini)

http://www.teologiepentruazi.ro/2014/10/20/istoria-incepe-de-oriunde-o-privesti-vol-4/

102. *Mâncăruri românești cu gust* (27 pagini)
http://www.teologiepentruazi.ro/2014/10/27/mancaruri-romanesti-cu-gust/

103. *Acatistul Sfinților pomeniți pe 31 octombrie* (27 pagini)
http://www.teologiepentruazi.ro/2014/10/29/acatistul-sfintilor-pomeniti-pe-31-octombrie/

104. *Studiu despre Viața Sfântului Macarie Romanul* (68 pagini)
http://www.teologiepentruazi.ro/2014/10/31/studiu-despre-viata-sfantului-macarie-romanul/

105. *Fragmentarium [vol. 4]* (502 pagini)
http://www.teologiepentruazi.ro/2014/11/29/fragmentarium-vol-4/

106. *Luceafărul. Comentariu literar* (156 pagini)
http://www.teologiepentruazi.ro/2014/12/18/luceafarul-comentariu-literar/

107. Dorin Streinu, *Opere alese (vol. 8)* (216 pagini)
http://www.teologiepentruazi.ro/2014/12/30/dorin-streinu-opere-alese-vol-8/

108. *Creatori de limbă și de viziune poetică [vol. 2. 1]* (283 pagini)
http://www.teologiepentruazi.ro/2015/01/08/creatori-de-limba-si-de-viziune-poetica-vol-2-1/

109. Pr. Prof. Acad. Dr. Dumitru Popescu, *Dumnezeu e viu și prezent în lume prin slava Sa* (132 pagini)

http://www.teologiepentruazi.ro/2015/01/15/dumnezeu-e-viu-si-prezent-in-lume-prin-slava-sa/

110. Sfântul Apostol Pavel, *Epistola către Efeseni* (26 pagini)

http://www.teologiepentruazi.ro/2015/01/20/epistola-catre-efeseni/

111. *Cartea Sfântului Profet Ionas* (13 pagini)

http://www.teologiepentruazi.ro/2015/01/21/cartea-sfantului-profet-ionas/

112. *Cele 3 Epistole catolice ale Sfântului Apostol Ioannis* (25 pagini)

http://www.teologiepentruazi.ro/2015/01/23/cele-3-epistole-catolice-ale-sfantului-apostol-ioannis/

113. *Epistola catolică a Sfântului Apostol Iacovos, fratele Domnului* (20 pagini)

http://www.teologiepentruazi.ro/2015/01/30/epistola-catolica-a-sfantului-apostol-iacovos-fratele-domnului/

114. *Cartea Sfântului Profet Ioil* (17 pagini)

http://www.teologiepentruazi.ro/2015/02/04/cartea-sfantului-profet-ioil/

115. *Cărțile Sfinților Profeți Avdiu și Angheos* (16 pagini)

http://www.teologiepentruazi.ro/2015/02/10/cartile-sfintilor-profeti-avdiu-si-angheos/

116. *Epistola către Filippeni a Sfântului Apostol Pavlos* (19 pagini)
http://www.teologiepentruazi.ro/2015/02/13/epistola-catre-filippeni-a-sfantului-apostol-pavlos/

117. *Cântarea Cântărilor* (40 pagini)
http://www.teologiepentruazi.ro/2015/02/18/cantarea-cantarilor/

118. *Evanghelia după Marcos* (130 pagini)
http://www.teologiepentruazi.ro/2015/03/22/evanghelia-dupa-marcos/

119. *Epilog la lumea veche I. 2 (ediția a doua)* (952 pagini)
http://www.teologiepentruazi.ro/2015/05/16/epilog-la-lumea-veche-i-2-editia-a-doua/

120. *Teologia Dogmatică Ortodoxă (vol. 1)* (397 pagini)
http://www.teologiepentruazi.ro/2015/06/12/teologia-dogmatica-ortodoxa-vol-1/

121. *Praedicationes (vol. 9)* (675 pagini)
http://www.teologiepentruazi.ro/2015/06/29/praedicationes-vol-9/

122. *Creatori de limbă și de viziune poetică [vol. 2. 2]* (303 pagini)
http://www.teologiepentruazi.ro/2015/07/07/creatori-de-limba-si-de-viziune-poetica-vol-2-2/

123. *Cartea Sfântului Profet Naum* (14 pagini)

http://www.teologiepentruazi.ro/2015/09/09 /cartea-sfantului-profet-naum/

124. *Epistola către Galatei* (25 pagini)

http://www.teologiepentruazi.ro/2015/10/10/ epistola-catre-galatei/

125. *Cartea Sfântului Profet Amvacum* (14 pagini)

http://www.teologiepentruazi.ro/2015/10/21/ cartea-sfantului-profet-amvacum/

126. *Epistola către Colossei* (20 pagini)

http://www.teologiepentruazi.ro/2015/11/08/ epistola-catre-colossei/

127. *Eminescu: între modernitate și tradiție. Importanța tradiției literare și spirituale românești pentru viziunea romantică eminesciană* (teză post-doctorală) (884 pagini)

http://www.teologiepentruazi.ro/2015/11/16/ eminescu-intre-modernitate-si-traditie/

128. *Traduceri patristice (vol. 5)* (455 pagini)

http://www.teologiepentruazi.ro/2015/12/06/ traduceri-patristice-vol-5/

129. *Istoria începe de oriunde o privești (vol. 5)* (289 pagini)

http://www.teologiepentruazi.ro/2016/01/12/ istoria-incepe-de-oriunde-o-privesti-vol-5/

130. *Praedicationes (vol. 10)* (627 de pagini)

http://www.teologiepentruazi.ro/2016/01/23/praedicationes-vol-10/

131. *Twitter pentru azi (vol. 6)* (100 de pagini)
http://www.teologiepentruazi.ro/2016/03/22/twitter-pentru-azi-vol-6/

132. *Vorbiri de Facebook (vol. 3)* (190 de pagini)
http://www.teologiepentruazi.ro/2016/03/22/vorbiri-de-facebook-vol-3/

133. *Evanghelia după Ioannis* (129 pagini)
http://www.teologiepentruazi.ro/2016/05/10/evanghelia-dupa-ioannis/

134. *Cartea Sfântului Profet Sofonias* (32 pagini)
http://www.teologiepentruazi.ro/2016/05/10/cartea-sfantului-profet-sofonias/

135. *11 elegii (comentariu literar)* (157 pagini)
http://www.teologiepentruazi.ro/2016/06/15/11-elegii-comentariu-literar/

136. *Epistola întâia către Timoteos* (41 pagini)
http://www.teologiepentruazi.ro/2016/06/15/epistola-intaia-catre-timoteos/

137. *Epistola a doua către Timoteos* (37 pagini)
http://www.teologiepentruazi.ro/2016/06/15/epistola-a-doua-catre-timoteos/

Pr. Dr. Dorin Octavian Picioruș